

La Cooperativa Agropecuària de Guissona dóna feina a unes dues mil persones de la comarca de la Segarra. L'empresa és vital per la comarca i per la localitat de Guissona, un poble de poc més de tres mil habitants.

Una cooperativa més i més familiar

La Cooperativa Agropecuària de Guissona crearà una Societat Anònima que se'n quedarà els actius més importants. L'operació implicarà la fusió amb empreses dels directius i dels seus familiars. Hi ha socis que no veuen el negoci gens clar.

La Cooperativa Agropecuària de Guissona va decidir, en una assemblea general tinguda el 8 d'abril, de crear una societat anònima, a la qual passarà la majoria dels seus actius: escorxadors, fàbriques de pinso, transports, etc., per aconseguir "un sistema més flexible per a vendre el pinso i comercialitzar mitjançant franquícies", segons Antoni Condal, cap de Personal i Relacions Públiques de la Cooperativa.

Aquesta iniciativa ha despertat

les sospites d'alguns socis, que se senten desinformats i temen que, en el futur, tots els actius que ara són dels socis no quedin en mans d'unes poques persones que ara hi ocupen càrrecs directius. La por d'aquests socis és compartida per alguns bufets d'advocats de prestigi i també per Josep Castaño, que havia estat director general de Cooperatives de la Generalitat de Catalunya entre el 1981 i el 1985 i director de l'Institut de Formació i Promoció del Cooperativisme entre el 1985 i el 1996.

Tots plegats creuen que la raó per la qual es crea la nova SA és que el fundador, màxim impulsor i director general de la cooperativa, Jaume Alsina Calvet, es jubila i vol continuar tenint el control d'una empresa que considera "seva".

L'operació dissenyada pels directius de la cooperativa consisteix en la creació de Corporació Alimentària de Guissona SA, que fusionarà els actius de la cooperativa amb quatre societats anònimes més; una oferta d'accions als

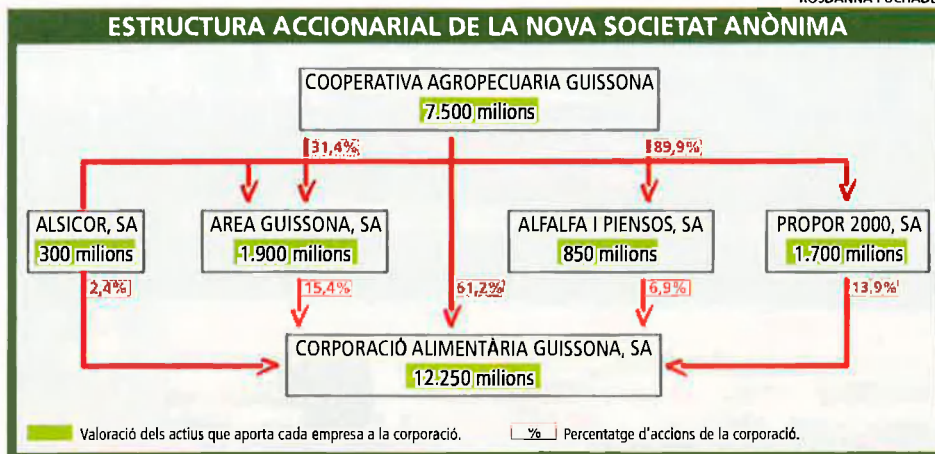
socis, que s'ha de fer després en dues fases, i, finalment, si encara quedessin accions, els directius que formen part del consell rector de la cooperativa tenen plens poders per a fer-ne l'ús que vulguin.

Es dona el cas, no gensmenys, que les empreses que s'uniran en la nova SA són administrades o són propietat de membres de l'equip directiu de la cooperativa (vegeu requadre a la pàg. 36), molt acostats als que en formen el consell rector que finalment decidirà on van a parar les accions que els socis no comprin. Això ha aixecat les sospites d'alguns socis sobre una operació d'enginyeria financera per a apoderar-se dels principals actius de l'empresa.

Una convocatòria diferent.

Segons un dels socis, la convocatòria de l'assemblea general que havia d'aprovar la creació de la nova SA ja els va alertar. El 24 de març, la setmana abans de les vacances de Setmana Santa, la cooperativa va anunciar al diari *Segre* la convocatòria de l'assemblea per al dia 8 d'abril. La notificació als socis es va fer amb un anunci inserit al butlletí que edita la cooperativa, però el període de vacances va endarrerir el repartiment dels butlletins i molts socis no el van rebre fins després del 8 d'abril. A més, la convocatòria de la cooperativa va coincidir, casualment, amb la convocatòria que Unió de Pagesos havia fet d'una assemblea a Tèrmens per donar suport als nous membres d'aquest sindicat, acusats d'haver tirat calç viva a la delegació del Departament d'Agricultura de Lleida, llavors de la crisi de la pesta porcina.

Dels més de 52.000 socis que té la Cooperativa de Guissona –la més gran de les cooperatives càrnies del país– només anaren a l'assemblea 323. Aquest fet, com assenyala Antoni Condal, no és estrany, perquè molts dels socis de la cooperativa ho són només pel fet de posar benzina a les seves benzineres. De fet, tres-cents socis són més dels que acostumen a anar-hi, perquè les assemblees generals, on es presenten els

Oferta d'accions sota sospita

La Cooperativa Agropecuària de Guissona tindrà, en canvi dels seus actius (valorats en 7.500 milions de pessetes), una compensació del 61% de les accions de la nova Corporació Alimentària Guissona SA. Com que la cooperativa té també accions d'Àrea de Guissona SA (32%) i d'Alpisa (90%), el total d'accions que li correspondran a la cooperativa puja al 72,3%. Però l'assemblea del 8 d'abril va aprovar també que la cooperativa conservaria només el 10% de les accions que li pertoqueu –és a dir el 7,23% de la nova corporació– i oferiria l'altre 90% als socis de la cooperativa. Aquesta oferta es farà en dues fases. En la primera s'oferirà un 60% de les accions (unes 32.000) als socis, de forma que cadascun pugui adquirir una acció, el preu de la qual serà de mil euros, és a dir, de 166.386 pessetes.

En la segona, se n'oferirà el 30% als socis, de forma proporcional al capital social que cadascun tingui en la cooperativa.

L'estructura mateixa de la Cooperativa Agropecuària de Guissona –que té molts socis, si bé la gran majoria molt poc vinculats a la cooperativa– farà, molt probablement, que no pas més de tres-cents socis, tirant molt llarg, s'interessin per les accions. A més, els socis més actius –els ramaders– seran rebecs a arriscar els diners per comprar accions, segons que diu Joan Armengol, que també n'és soci.

Què passarà, doncs, amb les accions que no s'hauran venut? Tal com l'assemblea general va aprovar el mes d'abril d'enguany, el consell rector de la cooperativa es reserva de poder fer i desfer com vulgui, amb les accions que els socis no hauran volgut adquirir. Això, segons un prestigiós bufet d'advocats de Lleida, que no vol que el seu nom aparegui, els permet de disposar d'aquestes accions i de transmetre-les a les persones que vulguin. Aquest mateix bufet també considera que això podria ser il·legal.

El disseny creat per oferir les accions als socis, segons aquest bufet, podria deixar en mans del grup d'empreses que controlen Jaume Alsina i els altres directius de la cooperativa més del 48% de les accions de la nova SA, un percentatge suficient per a controlar-la i fer-ne el que vulguin. Segons els advocats consultats, no és tan complicat d'arribar a aquesta situació, perquè Alsina i els altres directius controlen des d'un principi Àrea de Guissona SA (la cooperativa només té un 31,4% de les accions), Alsicor i Propor 2000 SA, que representa el 31,86% de la nova corporació (vegeu gràfic). Amb la venda de les accions, cada directiu (també són socis) pot augmentar aquest percentatge. Si, en acabat, els socis no comprassin el total d'accions que hom els ofereix, els directius tindrien totes les cartes a la mà per adquirir un nou paquet d'accions que els donaria el control total de la corporació. **A. M.**

Àrea de Guissona és l'empresa que comercialitza els productes de la Cooperativa. Ara compten amb cent quaranta botigues i pensen arribar a tres-centes d'aquí a pocs anys.

Les empreses implicades

Agropecuària de Guissona, Societat Cooperativa Limitada. Fundada fa quaranta anys pel seu director general, Jaume Alsina i més socis, és una de les cooperatives més grans del país. Aportarà a la nova empresa el seu personal, les instal·lacions i les fàbriques de pinso, els escorxadors i el 80% dels mitjans de transport de què disposa.

Alsicor, SA. Els socis de l'empresa són Jaume Alsina (també director general de la Cooperativa), la seva dona i els set fills del matrimoni. L'empresa aporta a la SA una granja a prop de Guissona.

Alfalfa y Piensos, SA. Constituïda el 1986, té un 89,9% de les accions. És administrada per Josep M. Alsina Cornellana, fill de Jaume Alsina, i Jaume Villorbina, director de Producció de Pinsos de la Cooperativa de Guissona. La seva activitat, des que es creà el 1996, és la deshidratació d'alfals en una fàbrica de Bujaraloz (Saragossa).

Àrea de Guissona, SA. Constituïda el febrer del 1995, es dedica a comercialitzar els productes de la cooperativa mitjançant una xarxa de franquícies. Avui, segons la cooperativa, Àrea de Guissona té 140 botigues, principalment al Principat. L'objectiu és "d'augmentar-ne el nombre fins a tres-centes o quatre-centes els anys vinents". N'és l'administradora Maria Teresa Alsina Cornellana, filla de Jaume Alsina.

Propor 2000, SA. Constituïda el 1997 per Rossend Camats (director financer de la Cooperativa) i Salvador Puig Serra (director de Contractes de Bestiar de la Cooperativa) amb un crèdit de la Caixa Rural de Guissona, entitat financera que dirigeix Ramon Alsina, fill de Jaume Alsina. El crèdit fou avalat per la Cooperativa de Guissona mateix. Propor aporta a la nova Corporació unes immenses granges de producció de porcs i engreix a Sena (Osca).

comptes anuals, no acostumen a reunir-ne més de cent, diu Condal mateix.

Tot i així, segons un dels socis, Joan Armengol, el tema a tractar –vital per al futur de la cooperativa– hauria pogut aplegar més assistents, si l'assemblea no s'hagués convocat com es va fer.

La votació tampoc no va ser un exemple de democràcia interna. No va ser secreta. Com que l'únic que hi havia posat objeccions havia estat en Joan Armengol, el director general se li va dirigir directament: "Tu votes que no, oi?" Armengol va votar que no. "Algú més?", inquirí el directiu. Silenci. Només dos braços es van aixecar. "Vots a favor!" Tota la resta aixecà la mà. La proposta de creació de Corporació Alimentària Guissona SA havia estat aprovada per 317 vots en favor, tres vots contra i tres abstencions.

Una cooperativa infravalorada. La nova societat anònima, no la constituïran només els actius de l'actual Cooperativa Agropecuària de Guissona, ans s'hi sumaran les empreses Àrea de Guissona SA (AGSA), que comercialitza els productes alimentaris de la cooperativa; Alfalfa y Piensos SA (Alpisa); Proporsa; i Alsicor. Per valorar cadascuna de les empreses s'han agafat els seus valors comptables. Això fa que la Cooperativa, amb 7.500 milions de pessetes es quedi el 61% de les accions de la nova SA (vegeu gràfic i requadre de la pàgina 35).

Un prestigiós bufet d'advocats consultat per EL TEMPS considera, tanmateix, que la valoració dels actius de la CAG és anacrònica i afavoreix les altres empreses, que obtenen un percentatge d'accions de la nova SA major que no el que els pertocaria. Segons aquests advocats, "la comptabilitat utilitza valors històrics perquè la cooperativa no ha actualitzat balanços". Com a exemple, assenyalen que la totalitat dels terrenys de la cooperativa només es valoren en 188 milions de pessetes: un 60% del valor que es dona a una empresa petita com Alsicor.

Alsicor és formada per tots els membres de la família de Jaume Alsina Calvet, el director general de la Cooperativa. Precisament, són el seu cognom, Alsina, i el de la seva dona, Cornellana, que formen el nom d'aquesta empresa, que aporta granges a la nova SA. La seva filla, Maria Victòria Alsina, n'és l'administradora. Una altra filla del matrimoni, Maria Teresa, és l'administradora d'Àrea de Guissona SA, i Propor 2000 SA és propietat de dos directius més de la Cooperativa: el director financer, Rossend Camats, i el director de Contractes de Bestiar, Salvador Puig Serra.

Segons el director d'Assessoria Jurídica de la Cooperativa, Miquel Marsol, "és la cooperativa mateixa que té interès a fer que en la nova corporació hi hagi Àrea de Guissona, que comercialitza els nostres productes, o Propor 2000 SA, que és una granja immensa amb 20.000 mares, que ens assegura una producció mínima per a abastar tota la xarxa de franquícies". Sobre la participació d'una empresa petita com Alsicor, Antoni Condal diu que és una granja modèlica que hi ha al costat de Guissona i que ofereix una gran qualitat. Segons Marsol, el fet que el director general posi la seva granja en la nova corporació és un vot de confiança en el projecte. "No trobaràs ningú més que porti la seva granja en canvi d'accions", rebla Marsol, tot i que reconeix que això no s'ha ofert a cap més soci.

Precisament, uns mesos abans d'aprovar la creació de la nova SA, Alsicor va fer una ampliació de capital, que va triplicar-ne el valor. El mes de novembre del 1998, Alsicor tenia un capital de 41 milions de pessetes. Aquest mes es van fer unes quantes ampliacions de capital, fins a assolir la xifra de 139 milions de pessetes. Per aquesta ampliació, la seva presidenta, Maria Victòria Alsina, inclou dins el patrimoni de l'empresa el seu pis del barri de Pedralbes de Barcelona. Però tant Marsol com Condal van negar a EL TEMPS que Alsicor tingués entre els seus actius un pis de Pedralbes i que l'aportés, per tant, a la nova corporació.

Tot plegat fa que un dels advocats consultats per EL TEMPS cregui que amb aquesta operació,

els directius prenen la cartera als socis. L'ex-director general de Cooperatives, Josep Castano, no hi veu "cap il·legalitat", però sí "molt poc respecte a l'esperit cooperatiu, perquè no té sentit que una cooperativa, que no pot repartir els dividendes entre els seus socis, vulgui crear una societat anònima: les cooperatives no són fetes per convertir-se en societats de tinença d'accions".

Castano estima que tota l'operació sembla dissenyada amb un objectiu clar: "D'aquí a dos o tres anys dissoldran la cooperativa i es vendran la nova SA a una multinacional de l'alimentació. El preu de mercat de la corporació pot ser de més del triple del que ara s'hi ha invertit".

Jaume Alsina, director general de la Cooperativa Agopecuària de Guissona, en un establiment d'Àrea de Guissona. Una empresa de la seva família, Alsicor, va fer una important ampliació de capital pocs mesos abans de la constitució de la nova SA.

Àlex Milian

Dilluns 13 de setembre,
amb EL TEMPS
un nou exemplar
d'EL TEMPS AMBIENTAL

Què respirem?

fums, pol·len, pols i quitrà

Reserveu-lo al
vostre quiosc

EL TEMPS
ambiental

Què respirem?

Pulsos, pol·len, pols i quitrà

La revista catalana d'informació sòcio-ambiental